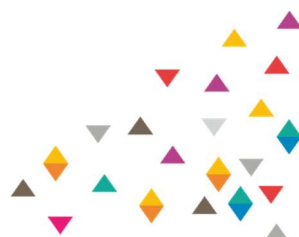

ÅL KOMMUNE

Årsplan for Skattebøl barnehage, 2024-2025

Innhold

1.0 INNLEIING	2
2.0 VERDIGRUNNLAG	3
2.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune	3
2.2 Skattebøl barnehage	4
3.0 FORMÅL OG INNHALD	7
3.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune	7
3.2 Skattebøl barnehage	8
4.0 ARBEIDSMÅTAR OG PROGRESJON	10
4.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune	10
4.2 Skattebøl barnehage	10
5.0 BARNS MEDVERKNAD	11
5.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune	11
5.2 Skattebøl barnehage	11
6.0 UTVIKLINGSOMRÅDER	13
6.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune	13
6.2 Skattebøl barnehage	14
7.0 SAMARBEID	15
7.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune	15
7.2 Skattebøl barnehage	15
8.0 OVERGANG	16
8.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune	16
8.2 Skattebøl barnehage	16
9.0 VURDERING	17
9.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune	18
9.2 Skattebøl barnehage	19
10.0 TRAFIKKTRYGGLEIK	
20	
10.1 Oppvekstsektoren i Ål Kommune	20
10.2 Skattebøl barnehage	20
11.0 MAT OG MÅLTID	21
12.0 HANDLINGSPLANAR	22

1.0 INNLEIING

Ål kommune ynskjer at barn og føresette i dei kommunale barnehagane skal oppleve å møte ein felles kvalitet på det pedagogiske arbeidet i barnehagane. Det er utarbeidd felles årsplan med ein generell del og ei konkretisering av den enkelte barnehages pedagogiske arbeid.

Ny rammeplan for barnehagens innhald og oppgåver vart satt i verk frå 1.augsut 2017 og er ein forskrift til barnehagelova. Årsplan skal synleggjere korleis barnehagen omset føringane frå rammeplanen og oppvekstsektoren sitt styringsdokument til pedagogisk praksis. Figuren til høgre viser samanhengen.

Årsplan skal ha fleire funksjonar:

- arbeidsreiskap for personalet for å styre barnehagen i ein bevisst pedagogisk retning
- eit utgangspunkt for at føresette skal ha høve til å påverke innhaldet i barnehagen
- grunnlag for kommunens tilsyn med barnehagen
- informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til eigar, politikarane, kommunen, barnehagens samarbeidspartar og andre interesserte

Lov om
barnehage

Rammeplan
for
barnehagens
innhald og
oppgåver

Betre læring
i Ål,
2022-2025

Årsplan

Lokale
planar

2.0 VERDIGRUNNLAG

Verdigrunnlaget til barnehagen skal formidlast, praktisert og opplevast i alle delar av det pedagogiske arbeidet i barnehagen. (...) Å møte individet sitt behov for omsorg, tryggleik, tilhøyrse og anerkjenning og sikre at barna får ta del i og medverke i fellesskapet, er viktige verdiar som skal speglast i barnehagen. Barnehagen skal fremje demokrati, mangfald og gjensidig respekt, likestilling, berekraftig utvikling, livsmeistring og helse. (Rammeplan 2017, s. 7).

2.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune

I oppvekstsektoren i Ål er Betre læring styringsdokument der visjonen er: *Alle som veks opp i Ål skal bli flygedyktige og rotfaste.*

Hovudmål: *I eit inkluderande oppvekstmiljø der alle ser og blir sett, får kvar enkelt kraft til å meistre eigne liv.* Vidare har vi to kvalitetsmål:

Tett og tidleg på - I Ål kommune skal satsinga på tidleg og tverrfagleg innsats bidra til at alle elevane som går ut av ungdomsskulen fullfører vidaregåande løp. Støtte og hjelp på eit tidleg tidspunkt når barn og unge trenger det, og førebyggjande tiltak skal prioriterast.

Læringsutbytte - Tilsette legg vekt på å stimulere og synleggjere ressursane til alle barn, unge og vaksne. Me må i fellesskap støtte opp om barn og unge sin kompetanse i å lære, motivere dei og hjelpe dei til å utvikle strategiar for å handtere utfordringar, evaluere seg sjølv, utvikle forståing for at læring krev innsats og uthald, slik at dei etter kvart kan utvikle haldningar og forventningar om at «Eg kan lære meir!»

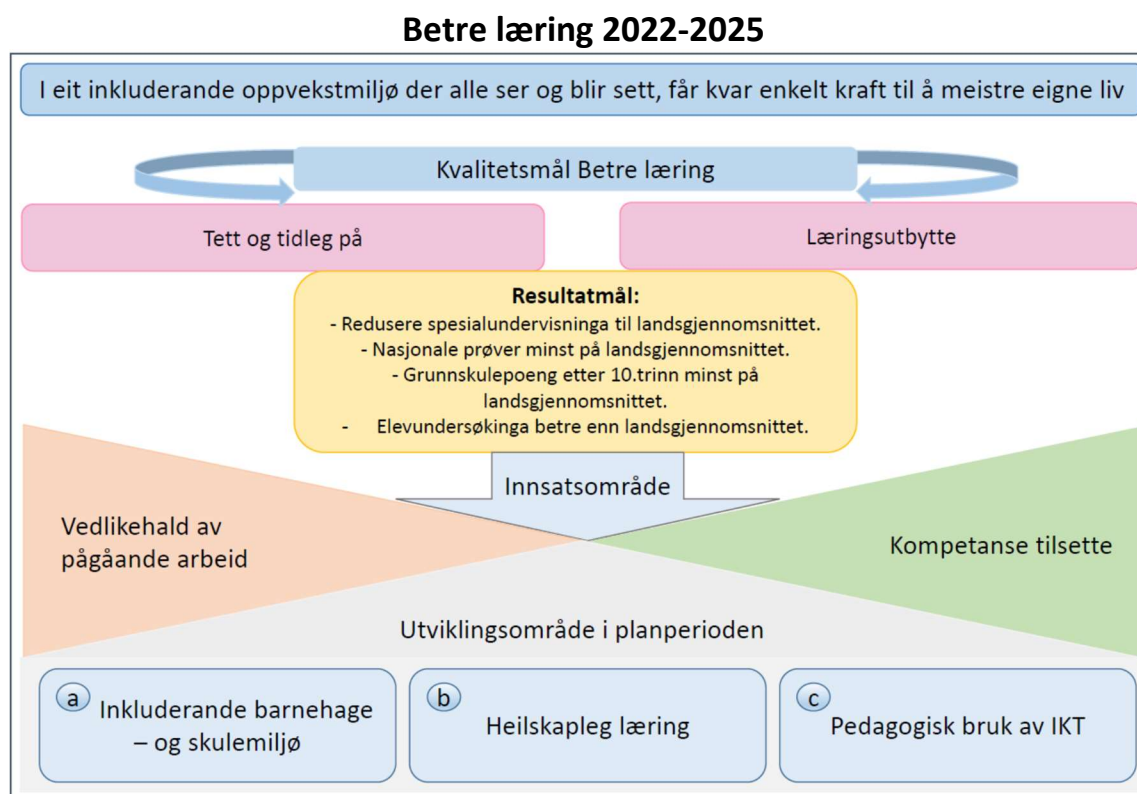

Fig.1: Mål og utviklingsområder i Betre læring vist som ein modell.

2.2 Skattebøl barnehage

DET SÆREIGNE VED SKATTEBØL BARNEHAGE / KVA ME VEKTLEGG.

Me kan tilby ein barnehage med stort og triveleg areal, både ute og inne. Samtidig bærer barnehagen preg av å vere oversiktleg og “passe stor”.

Me ynskjer at barna kan oppleve gode og nære relasjonar. Kontinuitet og at kvardagen er føreseieleg, er også vektlagt i vår barnehage. Me veit at det er med på å skape trygge rammer for barna.

Våre “varemerke” kan kort samanfattast slik:

Eit trygt og oversiktleg miljø.

Læring og omsorg hand i hand.

Nære relasjonar. Stabilitet og ro.

Glede og humor.

PEDAGOGISK GRUNNSYN

Vårt pedagogiske grunnsyn er basert på respekt for enkeltindividet, og at trygghet er den viktigaste føresetnaden for at læring kan skje. Det vil seie at all handling og all aktivitet, må bygge på desse to hovudprinsippa.

Me vil at barnehagen skal vere ein stad der barna kjenner seg trygge, og at dei gjennom fellesskapet i barnehagen skal få oppleve glede og vekst. Barna skal få vere med å bestemme over kvardagen sin, og ei målsetting er at dei skal få eit sterkt eigarforhold til barnehagen; «Barnehagen min».

BARNEHAGENS VISJON Visjonen vår har me formulert slik:

Varme og omsorg,

læring og vekst,

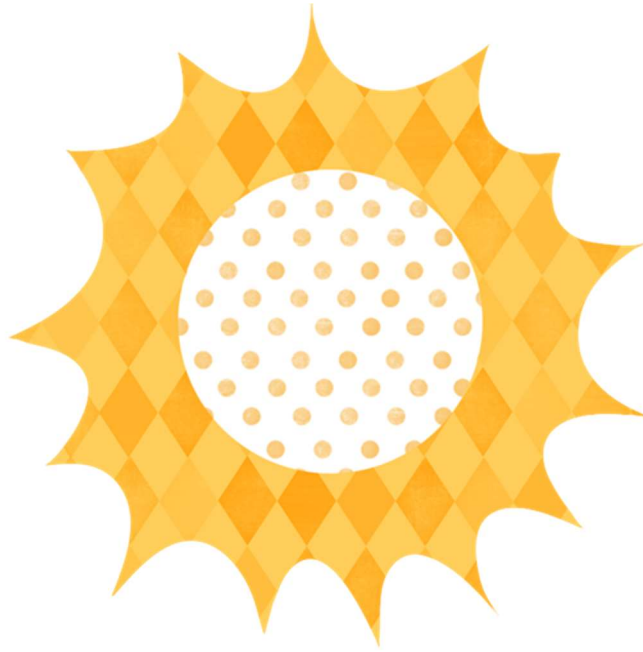
hand i hand.

Denne visjonen vil vere eit utgangspunkt for all planlegging av verksemda vår. Me vonar, på ein best mogleg måte, å kunne sikre kvaliteten på det tilbodet barnehagen gjev. Både stabilitet og fleksibilitet er grunnleggjande føresetnader for det daglege arbeidet vårt.

Med varme og omsorg vonar me å gjere barna trygge, og dermed «klare» for å lære og utvikle seg. Berre det barnet som er trygt, leikar. Og som kjent er leiken barnas viktigaste lærearena. Det blir «å lære ved å gjere».

SOL-MODELLEN vår illustrerer dei kjerneverdiane me arbeider etter; STRUKTUR – OMSORG – LÆRING. Sjå neste side.

SOLMODELLEN – SKATTEBØL BARNEHAGE

SOLA GIR **KRAFT OG ENERGI**, ME OVERSET DET TIL **LÆRING OG UTVIKLING**.

STRUKTUR

tryggleik

rutiner

k**u**ltur

kreativitet

sys**t**em

t**u**rtaking

regler

OMSORG

mat

Stell

k**o**s

ros

grenser

LEIK/LÆRING

ærlegheit

respekt

individuelt

nærleik

gøy 😊

SOLMODELLEN

Barnehagens personale har saman utarbeida denne modellen som eit fundament for det daglege arbeidet me utførar i barnehagen. Med denne modellen vil me synleggjere nokre av dei verdiane som ligg til grunn for arbeidet vårt i Skattebøl barnehage. Sola i seg sjølv utgjer kraft og energi, og det er nettopp kraft og energi, les læring og utvikling, som me vil at barna skal få gjennom barnehageopphaldet.

Ser me på dei tre bokstavane i «SOL», **S-O-L**, så passer dei veldig bra som forbokstavane i tre grunnprinsipp som ligg i botn for det daglege arbeidet i barnehagen vår: **STRUKTUR – OMSORG – LÆRING**.

STRUKTUR: Me meiner det er avgjerande for å skape eit godt og trygt barnehagemiljø, at det ligg ein viss struktur i botn. Det kan vere tydelege rutinar og ordningar som organiserast slik at borna kjenner til kva som skal skje i barnehagedagen. Det gjev tryggleik.

OMSORG: Små barn er heilt avhengig av god omsorg for å kunne fungere optimalt i kvardagen. Først når dei basale behova er dekkja (mat, søvn, tillit, temperatur osv.), så er dei klare for å ta i mot læring og å delta i det sosiale samspelet med andre.

LÆRING: I følge Barnehagelova, så skal barnehagen vere ein pedagogisk institusjon, sitat : « Barnehagen skal i samarbeid og forståing med heimen, ivareta barnas behov for omsorg og leik, og fremje læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. (.....)»

3.0 FORMÅL OG INNHOLD

Innhaldet i barnehagen skal vere allsidig, variert og tilpassa enkeltbarnet og barnegruppa. I barnehagen skal barna få leike og utfalde skaparglede, undring og utforskartronge. Ein skal sjå arbeidet med omsorg, danning, leik, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk i samanheng og samla bidra til den allsidige utviklinga til barna. (...) Barnehagen skal vere ein kulturarena der barna er medskaparar av sin eigen kultur i ein atmosfære prega av humor og glede. (Rammeplan 2017, s.19).

Omsorg	Leik
Omsorg er ein føresetnad for at barna skal vera trygge og trivast og for at dei skal utvikle empati og nestekjærleik. Barna skal oppleve at dei blir sett, forstått og respektert, og at dei får den hjelpa og støtta som dei har behov for. Det skal leggjast til rette for omsorgsfulle relasjonar mellom barn-barn og barn-vaksen.	Leiken ute og inne skal ha ein sentral plass i barnehagen og eigenverdien til leiken skal anerkjennast. Barnehagen skal gi gode vilkår for leik, vennskap og barna sin kultur. Leiken skal vera ein arena for utvikling og læring og for sosial og språkleg samhandling.
Danning	Læring
Barnehagen skal fremje samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlingar skal verdsetjast og følgast opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdiar og normer som er viktige for fellesskapet.	Barna skal få bruke heile kroppen og alle sansar i læringsprosessane sine. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i eiga og andre si læring i eit stimulerande miljø.
Vennskap og fellesskap	Kommunikasjon og språk
Sosial kompetanse er ein føresetnad for å fungere godt saman med andre og omfattar ferdigheiter, kunnskapar og haldningar som blir utvikla gjennom sosialt samspel. Sjølvkjensla til barna skal støttast, samtidig som barna får hjelp til å meistre balansen mellom å dekkje sine egne behov og ta omsyn til andre sine behov.	Barnehagen skal vera bevisst på at kommunikasjon og språk påverkar og blir påverka av alle sider ved barnet si utvikling. Gjennom dialog og samspel skal barna støttast i å kommunisere, medverke, lytte, forstå og skape mening. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagekvardagen.

3.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune

Godt psykososialt barnehagemiljø

Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette.

Rammeplan-17, s. 11

Dette ansvaret er forsterka gjennom Lov om barnehager, kapittel VIII som trådte i kraft fra 1.1.2021.

Planen «Godt psykososialt barnehagemiljø» og «Rutine for å ivareta eit godt psykososialt barnehagemiljø» er utarbeidd av barnehagefagleg ansvarlege i Hallingdal og er gjeldande for alle barnehagane. Dokumenta konkretiserer innhaldet i desse paragrafane:

- § 41 «Nulltoleranse og forebyggjande arbeid»,
- § 42 «Plikt til å sikre at barnehagebarna ha et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø»
- § 43 «Skjerpet aktivitetsplikt dersom en som arbeider i barnehagen, krenker et barn»

Sjå elles kvalitetsmåla i styringsdokumentet «Betre læring» i kapittel 1.5.

3.2 Skattebøl barnehage

Kultur - tradisjon - identitet

Der menneska er saman, skjer det ei kulturformidling. Barna veks seg inn i kulturen og tek til seg ferdigheiter, kunnskapar, haldningar og verdiar som høyrer til. Barnehagen er ein formidlar av både lokal og nasjonal kulturarv.

Dei vaksne er kulturelle førebilete for barna som er i ein alder der dei er særleg påverkelege. Dette krev eit bevisst arbeid med kulturformidlinga.

Barnehagen skal gje alle barna kjensla av å høyre til - same kva kulturell bakgrunn dei har.

Me ynskjer å vere ein **kulturbarnehage**; me kjem ikkje utanom at barnehagen er ein kulturinstitusjon. Barnehagen både skaper og formidlar kultur. *Me kan ikkje oppdra utan å formidle kultur, og kultur kan ikkje bli formidla utan å oppdra.*

Johann Wolfgang Goethe har sagt det så treffandes:

*“Man burde, minst en gang hver dag,
lytte til en sang,
lese et godt dikt,
se på et vakkert bilde,
og, hvis det er mulig; si noen fornuftige ord.”*

DAGSRYTME OG LÆRINGSMILJØ

Ein fast dagsrytme tyder ikkje at alle dagar er like. Dagsrytmen er der som ei rettesnor, og elles blir innhaldet i dagane påverka av årstid/vêret, det planlagde opplegget, spontane hendingar og "dagsforma" til store og små.

Alle klokkesletta er «circa-tider»; me vil ikkje vere slave av klokka, og tilpassar derfor dagane etter barnas behov. Gjennom aktivitetane som me fyller dagane med, ønskjer me å leggje til rette for god læring og utvikling hjå alle barna.

Ordinær dagsrytme,

kl.07.00-10.30: INNELEIK / GRUPPEAKTIVITETAR

kl.10.45-11.45: SAMLINGSSTUND/ ANNAN LEIA AKTIVITET

kl.11.30-12.30: MÅLTID

kl.12.30- : PÅKLEDNING

kl.12.30-15.30: UTELEIK / SOVETID

kl. 14.1: EFTASMAT

kl.15.00-17.00: UTELEIK/INNELEIK

Dagsrytmen til dei yngste barna vil vere meir prega av "her-og-no-situasjonar" og individuell tilpassing, då dei fleste små også har sovetid i løpet av dagen.

FAST DAGSRYTME = FASTE DAGLEGE RUTINER = TRYGGLEIK

MEISTRING GJEV GOD SJØLVKJENSLE 😊 EG KAN, EG KLARAR!

4.0 ARBEIDSMÅTAR OG PROGRESJON

Arbeidsmåtene skal vareta barna sitt behov for omsorg og leik, fremje læring og danning og gi barn høve til å medverke. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåtar, og arbeidsmåtene skal tilpassast til enkeltbarn, barnegruppa og lokalmiljøet. (Rammeplan 2017, s. 43).

Progresjon i barnehagen inneber at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve framgang. (Rammeplan 2017, s. 44).

4.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune

Oppvekstsektoren i Ål arbeider etter føringane i rammeplanen på dette området. Aksjonslæring er ein ny arbeidsmåte alle barnehagane har tatt i bruk. Det er læreprosessar der dei tilsette reflekterer over eigen praksis og prøver ut nye tiltak.

4.2 Skattebøl barnehage sine arbeidsmåtar

Skattebøl barnehage har i alle år hatt eit skarpt fokus på arbeidsmåtene (metodikken) som me nyttar i det direkte arbeidet med barna. Me har nytta omgrepet «Den ideelle vaksne i Skattebøl barnehage», og saman har me utforma nokre kriteria for dette omgrepet:

Den ideelle vaksne (dvs. personalet) i Skattebøl barnehage, opptre på ein nærverande, engasjert og lyttande måte ovanfor barna. Andre gode eigenskapar hjå den ideelle vaksne, er evna til å syne glede og humor, vere leikande og kreativ, opptre omsorgsfullt og støttande. Den vaksne må vere både tolmodig og fleksibel, og ha god evne til å takle endringar.

Som gode rollemodellar for barna må den ideelle vaksne ha ei profesjonell haldning til arbeidet sitt; ho/han må kunne arbeide med fleire barn i gruppe, og ho/han må ha evna til å undre seg saman med små barn, og skape eit godt læringsmiljø. Det er også avgjerande at den vaksne har gode evner til å kommunisere, og at ho/han er seg bevisst sin eigen måte å bruke språket (den viktigaste arbeidsreiskapen vår) på. Det gjeld både det verbale og det non-verbale språket.

Sist, men ikkje minst, har den ideelle vaksne ei sær god evne til å sjå kvart enkelt barn sine behov, og kunne legge til rette for at alle barn kan kjenne seg trygge og glade i barnehagen. Dette idealet ligg nær opp til det me kallar «DEN AUTORITATIVE VAKSNE».

GENERELLE ARBEIDSMÅTAR I KVARDAGEN I BARNEHAGEN:
Den vaksne bør undre seg saman med barna; t.d. stille spørsmål, oppdage, sjå ting og fabulere rundt dette saman med barna.
Den vaksne bør ta del i barnas leik; gå inn i leiken på barnas premisser, vise interesse for leiken til barna og iblant setje i gang leik.
Den vaksne må vise engasjement i samværet med barna; gjennom både kroppsspråk, ansiktsuttrykk og tale gje barnet merksemd og respons.

PROGRESJON: I alle opplegg og aktivitetar for barna, må me sikre ein god progresjon i barnas læring og utvikling. Temaet «Progresjon» må regelmessig vere med på agendaen i drøfting om læringsmiljøet.

5.0 BARNS MEDVERKNAD

Barnehagen skal sikre barna sin rett til medverknad ved å leggje til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for kva dei synest om den daglege verksemda i barnehagen. Barna skal få høve til å delta aktivt i planlegginga og vurderinga av verksemda. Barnehagen skal vere bevisst på dei ulike uttrykksformene til barna og leggje til rette for medverknad på måtar som er tilpassa alder, erfaringar, føresetnader og behov til barna. Ein skal vektleggje synspunkta til barna i samsvar med alder og modning. Barna skal ikkje få meir ansvar enn dei er rusta til å ta.
(Rammeplan 2017, s. 27).

5.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune

Oppvekstsektoren i Ål arbeider etter føringane i rammeplanen på dette området.

5.2 Barns medverknad i Skattebøl barnehage

BARNEHAGENS MÅL FOR BARNS MEDVERKNAD:
I Skattebøl barnehage vil me, ved å la barna få uttrykke sitt syn, gje dei ei oppleving av å bety noko og av å meistre kvardagen sin. Ved å la barna bli sett, bli høyrte og få ei kjensle av å vere verdifulle, vonar me å styrke sjølvkjensla til dei alle.

NOKRE DØMEPÅ BARNS MEDVERKNAD PÅ BRANESBERGET:

Ha **barnesamtalar**, t.d i samlingsstund og ved måltidet. Ein kan og ta barnesamtalar i ulike "her-og-no-situasjonar".

Halde **barnemøte** der barna kan få kome med sine ønske og forslag i forhold til ulike tema me skal arbeide med. Ein kan ha barnemøte i heil gruppe og i blant i smågrupper.

Sørgje for **at leikar/utstyr er lett tilgjengelege** for barna slik at dei kan finne det dei treng i leiken og ved ulike aktivitetar

Ta barna med på råd i høve **innkjøp av leiker**, og elles i forhold til **bruken** av dei leikene me allereie har.

Gje barna eit sterkt **eigarforhold til barnebøkene** (boksamlinga vår) slik at dei også ser verdien av å handtere bøkene fint. Ta barna med på råd i høve innkjøp av nye bøker, og alltid gje alle barna informasjon om nye bøker i samlinga.

Når me skal **ut på tur**, kan barna i blant få velje mellom to-tre alternativ. Pass på at det ikkje blir «den sterkastes rett» som gjeld. Finn demokratiske måtar å ta avgjerda på.

Barna kan få kome med **innspel i høve matdagane**. Kva slags mat vil de ha?

Ha **teiknesaker, spel og formingsmateriell/utstyr lett tilgjengeleg** slik at barna kan velje aktivitetar sjølve.

NOKRE DØME PÅ BARNES MEDVERKNAD PÅ NASAKAMBEN:
Personalet må lytte til orda til barna , tolke kroppsspråket til barna og etterspørje det me ikkje forstår.
Personalet må observere SAMSPEL ... Kva seier barna, kven seier noko, kven dominerer, kven får/får ikkje vilja si, kor leikar barna, kva leikar barna, kven er med osv...
Gje barna konkrete (reelle) og få (2) val i dei situasjonane det vil vere naturleg.
Ta ungane med på praktiske gjeremål , som t.d: Hente bleia si, krabbe opp på stallebordet og kasta bleie i bleiebøtta. Rydde bort matboksen sin. Finne skoa sine i gangen før dei skal ut.
Samlingsstund : Barna kan kome med innspel/forslag til kva me skal gjere, songar me skal synge osv.
Dagens hjelper : Denne hjelper til med å dele ut og samle inn drikkeflaskene før samlingsstund. Det kan og være å hjelpe til med å dekke borda før mat.

I januar 2020 sette barnehagen på nytt fokus på barns medverknad, men då frå eit anna perspektiv; me ynskte å sjå på kva for «veremåte» hjå dei vaksne, som kunne fremje barns medverknad. No var det ikkje snakk om å setje opp ei liste for kva ungane kunne vere «med på å bestemme», men heller stille spørsmålet «Korleis kan eg med min veremåte ovanfor barna – det eg seier og det eg gjer – fremje barnas medverknad og deltaking, og gje dei ei kjensle av også å vere «ansvarleg» (det eg seier betyr noko).

På ei idemylding personalet hadde, kom desse tankane fram, knytt til det å fremje barnas medverknad:

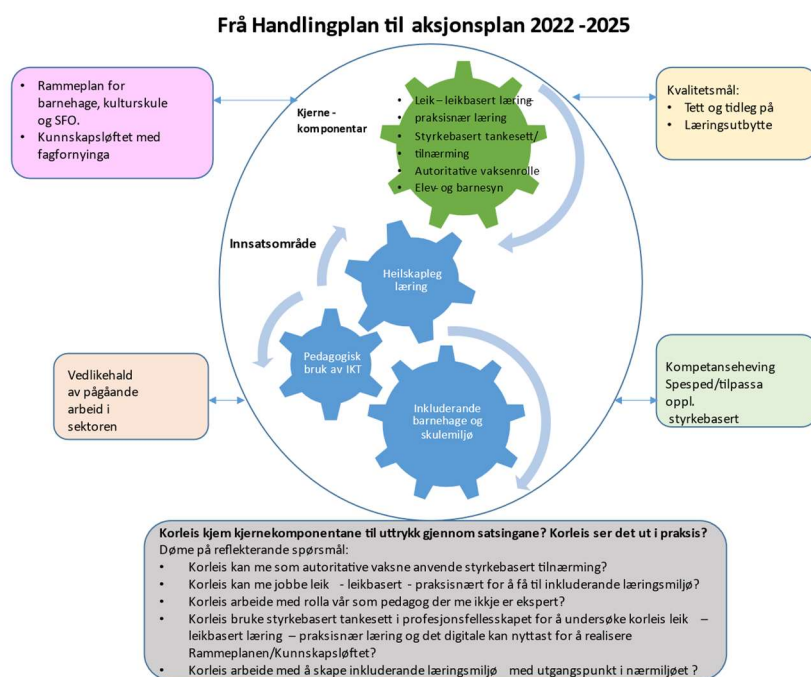
- Vere open for å la barna prøve og feile (få «klare sjølv»)
- Vere venleg og tydeleg ovanfor barna, gjere dei trygge på meg (autoritativ vaksen)
- Gje barna augekontakt og eit venleg blikk
- Unngå dobbeltkommunikasjon
- Vere god rollemodell
- Gje barna kroppskontakt
- Vere audmjuk, vere open for at barnet også kan ha rett
- Behandle barnet med respekt
- Vere til stade fysisk – og psykisk, vere nærverande
- Snakke med barna, meir enn berre til dei
- Samtale med barna; - stille dei relevante spørsmål om det dei faktisk kan få vere med å påverke
- Vere medviten om eige kroppsspråk; kva formidler eg med kroppen min?
- Vere medviten om det verbale språket mitt; korleis kan eg velje ord/utsegn som gjev barna tillit og får dei til å kome med sine tankar?
- Vere ein god lyttar
- Fordele merksemda mi på alle barna
- Inkludere barnet i å fortelje mor/far om «dagen i dag»
- «Gje tid» til at barna kan få tenke ut sine løysingar

6.0 UTVIKLINGSOMRÅDE

Barnehagen er ein lærande organisasjon der heile personalet skal reflektere rundt faglege og etiske problemstillingar, oppdatere seg og vere tydelege rollemodellar. (Rammeplan 2017, s. 15).

6.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune

Styringsdokumentet Betre læring har uttalte innsatsområde for planperioden. Utviklingsområda endrar seg i takt med nasjonale føringar og lokale behov.

Aksjonsplanen rammar inn utviklingsområda som er felles for barnehagane, men gir samtidig kvar enkelt eining rom for å reflektere, aksjonere og lære, ut i frå avdelinga sine behov. Kjernekomponentane leik, autoritative tilsette og styrkebasert tankesett skal prege våre utviklingsområde:

Inkluderande barnehage – og skulemiljø er eit nasjonalt læringsmiljøprosjekt, som Hallingdal – og Ål – byggjer vidare på, med tema førebygging, avdekking og handtering av utestenging, krenking og mobbing.

Heilskapleg læring med «naturen som læringsarena» for å skape inkluderande læring, er eit satsingsområde barnehagane i Ål har i samarbeid med Høgskula på Vestlandet i år. Barnehagane har satsing innanfor eit valt tema og får fagleg kompetanse og rettleiing på dette.

Ål kommune sin «Handlingsplan for bruk av digitale verktøy og arbeid med digital kompetanse i barnehagane 2021-2025» beskriv korleis barnehagane skal arbeide med **pedagogisk bruk av IKT**. Barnehagane skal nytte teknologi for å utforske naturen, skape undring og rom for kreativitet, jobbe med digital dømmekraft og utjamne forskjellar ved å gi alle barn grunnleggande digitale ferdigheiter.

6.2 Skattebøl barnehage sine utviklingsområde

Me arbeider vidare med den nasjonale satsinga «**Eit inkluderande barnehage- og skulemiljø**». I handlingsplanen vår for dette området, har me dei siste åra arbeidd spesielt med å gjere personalet medvitne på korleis me opptrer for å vere «**ein autoritativ vaksen**», det vil seie ein vaksen som er både tydeleg og omsorgsfull ovanfor barna. I tillegg har me eit fokus på «**Å arbeide etter eit styrkebasert tanke sett – kva inneber det?**»

Eit utviklingsprosjekt me har gåande kontinuerleg ; «**Uteliv i Skattebøl barnehage**». Det blir for omfattande å gå inn på «utelivsprosjektet» her, men ein kort presentasjon tek me med:

Med prosjektet «**Uteliv i Skattebøl barnehage**» har me fokus på alle sider ved uteleiken og utelivet i barnehagen vår. Eit konkret tiltak er å lage ei handbok for personalet, med «utelivsmetodikk» som hovudinnhald. Målet for prosjektet, er å utvikle og styrke gode sider ved all uteaktivitet i barnehagen:

HOVUDMÅL 1: Gjennom utelivet i barnehagen, skal barna få oppleve utfordringar og meistring, få glede av å vere i nærkontakt med naturen, oppnå betre helse og god læring på alle område.

HOVUDMÅL 2: Med dette prosjektet vil me styrke personalets forståing av uteleikens og utelivets betydning for barnas utvikling på alle område.

TILTAK: Finne gode arbeidsmåtar (metodikk) knytt til utelivet i barnehagen. Alle dei sju fagområda i Rammeplanen, kan knytast opp mot dette prosjektet.

Dei siste åra har me laga eit miniprojekt knytt til «**Barnehageskogen**», og dette skal me halde fram med inneverande år. Me ser på alt liv i Barnehageskogen, frå topp til botn 😊 Barna utforskar og lærer om fuglane der, ekorna, biller, småkryp, maur osv. Og me ser på plantene der, alt frå dei store trea til lyngen og blomane og mose i skogbotn. Vidare legg me opp til leik og aktivitetar i barnehageskogen gjennom alle årstidene, og barna får vere med på å bruke digitale verktøy i dette arbeidet (ta bilete, gjere lyd-opptak, videoopptak m.m.). Me har hatt eit fagleg samarbeid med Høgskulen Vestlandet, og fått god og nyttig rettleiing frå dei.

7.0 SAMARBEID

Samarbeidet mellom heimen og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldra og barnehagepersonalet har eit felles ansvar for at barnet skal trivast og utvikle seg. (Rammeplan 2017, s. 29).

Styraren skal sikre at barnehagen har innarbeidd gode rutinar for å samarbeide med relevante institusjonar, slik som skulen, helsestasjonen, den pedagogisk-psykologiske tenesta og barnevernet. (Rammeplan 2017, s. 16).

7.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune

Samarbeid mellom heimen og andre hjelpeinstansar er viktig i arbeidet for barnets beste. For å sikre samarbeid har Ål kommune desse føringane:

I «**Trygg oppvekst Ål**» nyttar ein på individnivå ein samhandlingsmodell kalla betre tverrfagleg innsats (BTI-modellen). Den sikrar heilskapleg og koordinert innsats mellom hjelpetenestene. Det er ein samhandlingsmodell for tilsette i sektoren og skisserer handlingskjeden når undring oppstår. Modellen sikrar at føresette blir tidleg involvert og at det alltid er ein som har ansvar for framdrift i saka.

I «**Nettverk for føresette**» er målet er å styrke og trygge samarbeidet mellom føresette til beste for barn og unge. Nettverket skal vere ein møteplass der ein kan få ny kompetanse og dele erfaringar om daglegdagse og felles utfordringar knytt til aldersgruppa og rolla som føresett, og inngår i «Rutine for nettverk for føresette».

7.2 Samarbeid i Skattebøl barnehage

Skattebøl barnehage vil prioritere følgjande mål for samarbeidet med foreldre/føresette:

1. SKAPE GJENSIDIG TILLIT OG OPENHEIT MELLOM FORELDRE/FØRESETTE OG PERSONALET
2. FINNE SAMARBEIDSFORMER SOM ALLE KAN KJENNE SEG TENT MED

Dette vil me prøve å oppnå ved:

- å leggje vekt på den daglege kontakten. Samtalar med foreldra ved bringing/henting. Oppslag over daglege gjeremål og anna av interesse for foreldra (Infoskjermen). Digital kommunikasjon.
- informasjon/brev heim om ulike arrangement, aktivitetar, møte o.l.
- invitere til foreldremøte og foreldresamtaler.
- oppmode foreldra til å ta kontakt med barnehagen etter behov.
- invitere foreldra til diverse aktivitetar som t.d. foreldrecaffi, julegløgg, grillfest...
- vere open for initiativ frå foreldra.
- ta omsyn til spesielle ønske frå foreldra, ønske dei har for sitt barn under opphaldet i barnehagen. Det kan vere ønske av meir praktisk art, og elles ønske som gjeld barnet sin åtferd.

8.0 OVERGANG

Barnehagen skal i samarbeid med foreldra og skulen legge til rette for at barnet kan få ein trygg og god start i barnehagen, overgang mellom avdelingar, overgang til skule og skulefritidsordning (SFO). (Rammeplan 2017, s. 33).

8.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune

Det er utarbeidd “Overgangsplan for oppvekstsektoren i Ål kommune”. Den inneheld mellom anna rutine ved overgang frå barnehage til barnehage og frå barnehage til barneskule. Sjå eigen plan på heimesida til Ål kommune.

8.2 Skattebøl barnehage si oppfølging av overgangar

Ved overgang til skulen følgjer me Ål kommune sin «“Overgangsplan for oppvekstsektoren i Ål kommune”.

Ved overgang mellom avdelingane i barnehage, frå «Nasakamben» til «Branesberget», har me formulert følgjande:

Kvar haust er det nokre barn som skifter base, frå Nasakamben til Branesberget. Det er som regel stor stas, men det er og ei forandring som barna kan trenge litt tid å venne seg til. Dei skal etablere seg i ei ny gruppe; ei ny setting, og dei skal finne sin plass i det nye fellesskapet. Av den grunn er temaet for august og september (på Branesberget) alltid, «Å bli kjende med kvarandre i ny gruppe» + «Vennskap/fellesskap/omtanke». Dei fleste barna treng gjerne eit par månader på denne overgangen; personalet følgjer ekstra godt med på om dei «nye» barna har finne seg til rette, og brukar ein gjennomtenkt metodikk på å hjelpe barna til å finne sin plass.

Når det gjeld overgangen frå heim til barnehage, altså det å vere ny i barnehagen, så er dette vår ståstad:

I samarbeid med foreldra vil barnehagen leggje til rette for at barnet skal få ein trygg og god start i barnehagen. Dei ulike familiane og dei ulike barna vil ikkje nødvendigvis ha dei same behova og dei same oppfatningane om kva ei god tilvenning til det å gå i barnehagen vil innebere. Derfor er det viktig at barnehagen kan møte alle familiane sine forventningar, og tilpasse starten til ønska til kvar familie/kvart barn. Nokre barn vil ha behov for at foreldra er med i barnehagen mange dagar i starten, mens for andre barn vil det vere nok at foreldra følgjer dei berre to-tre dagar. Me vil ikkje setje «ein standard» for kva som er best for det einskilde barnet; me vil heller tilpasse dette individuelt til kvart barn. Målet er sjølvsagt at kvart barn skal få den tida dei treng på å venne seg til det å gå i barnehagen.

Forsking – og ikkje minst vår eiga erfaring – fortel oss at barna gjerne knyter seg tettare til ein vaksen når alt er nytt og ukjent. Det tek me sjølvsagt omsyn til, men me set det aldri opp på førehand; kven som skal vere tettast på det og det barnet. Me let heller «kjemien»

få bestemme, og ser til at alle barna får ein vaksen som er naturleg «tett på» dei den første tida.

Målet vårt er at barna skal bli trygge på alle dei vaksne på huset, på så kort tid som mogleg, men likevel gradvis. Først ein, to – deretter alle på same basen – og vidare alle på huset. Det vil alltid vere nokre barn (og foreldre) som treng lengre tid, og meir oppfølging, og det skal dei få.

Det er viktig å lese for barna; det fremmer barnas språkutvikling 😊

9.0 VURDERING

Barnehagen skal regelmessig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrivast, analyserast og tolkast ut frå barnehageplanane, barnehagelova og rammeplanen. Hovudformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får eit tilbod som er i tråd med barnehagelova og rammeplanen. (Rammeplan 2017, s 38).

9.1 Oppvekstsektoren i Ål kommune

Formålet med vurdering er å vurdere om ein driv verksemd i tråd med fastsette mål. Vurdering er også til hjelp for å vere ein organisasjon i positiv utvikling, ein lærande organisasjon.

Oppvekstkontoret i Ål kommune nyttar desse formane for vurdering:

- Evaluering av handlingsplan «Betre læring»
- Strategikonferanse og dialogmøte
- Medarbeidarundersøking og foreldreundersøking
- Tilsyn

TIL ETTERTANKE..

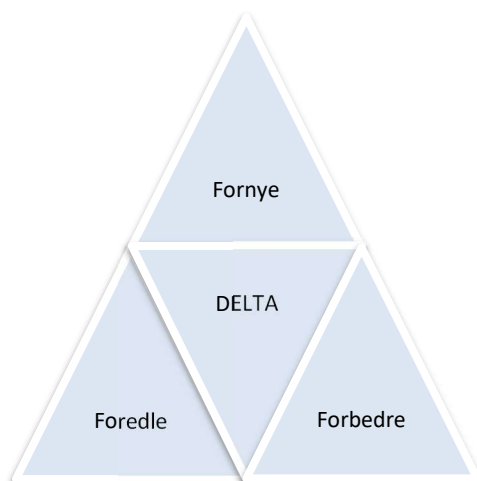
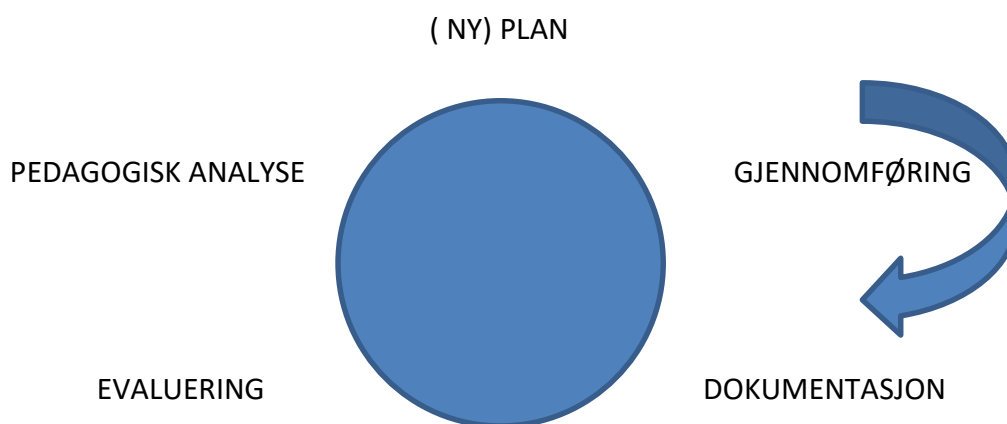
«Pass på tankane dine. Dei blir til orda dine. Pass på orda dine. Dei blir til handlingane dine. Pass på handlingane dine. Dei vil prege dine verdiar.»

Nils Faarlund.

9.2 Vurdering i Skattebøl barnehage

Å sjå bakover, er viktig for å kunne gå framover. Det høyrast litt merkeleg ut, men enkelte gongar – fleire gongar i året – må me stoppe opp, og spørje oss sjølve «kva har me fått til? kva kan me gjere betre?» Då er det tid for evaluering. Me har evaluering på agendaen etter kvart halvår, men også rett etter at eit større opplegg er gjennomført.

I dette arbeidet nyttar me fleire verktøy, som til dømes «Delta-modellen» og «G-L-L-metoden» (Gjort –Lært –Lurt).

10.0 TRAFIKKTRYGGLEIK

Gjennom arbeid med nærmiljø og samfunn skal barnehagen bidra til at barna utforskar ulike landskap, blir kjende med institusjonar og stader i nærmiljøet og lærer å orientere seg og ferdast trygt. (Rammeplan 2017, s 56).

10.1 Oppvekstsektoren i Ål Kommune

Ål kommune vart den 16. september 2015 godkjent som ei trafikksikker kommune, og me vart re-godkjent i 2022 og i 2024. For barnehagar er det eit krav om at trafikksikkerheit er synleggjort i årsplan og eigne rutinar.

10.2 Trafikksikkerheit i Skattebøl barnehage

Økt forståing gjennom konkrete handlingar

Evna til å tenke og vurdere har stor medverknad på korleis barn opptrer i trafikken. Barn tenker veldig konkret; tenkinga deira er oftast bunde til det som skjer her og no. Det kan vere vanskeleg for dei å ta andre sitt perspektiv, som til dømes å forstå at bilførarane ikkje kan dei sjå dei i mørket når dei sjølv ser bilen. Det kan og vere vanskeleg for eit lite barn å forstå kor raskt ein bil kjem, når bilen køyrar i 80 km i timen og ser ut til å vere «langt unna». For å forstå og lære, må barna få oppleve konkrete handlingar – sjølvsgt innan trygge rammer. Barna lærer mest når dei får vere ute i trafikken saman med ein vaksen, i samtale og refleksjon.

Tarkus – barnas trafikkvenn

Trygg Trafikk har utarbeidd eit opplegg for trafikkopplæring tilpassa barn under 6 år. Det er bygd opp rundt handdokka «Tarkus – barnas trafikkvenn». Det inneheldt m.a. bøker og forteljingar om Tarkus, songbøker m/trafikksongar, aktivitetshäfte, plakatar m.m.

Skattebøl barnehage har kjøpt inn dette undervisningsopplegget, og kjem fortrinnsvis til å nytte det i trafikkopplæringa, saman med praktisk øving.

Frå hausten 2015, har trafikkopplæring stått som eit fast innslag i barnehagens handlingsplan for barnehageåret. Det skal setjast av minimum ei veke kvar haust og ei veke i vårhalvåret med trafikkopplæring som tema. Det gjeld i første rekkje Branesberget. Når det gjeld Nasa-kampen, så må det vurderast kvart år i høve alderen på barna i gruppa der.

Barnehagen har utarbeidd eiga rutine for trafikksikkerheit. Denne kan ein finne i «Barnas HMS», og i handboka «Uteliv i Skattebøl barnehage» .

MAT OG MÅLTID I BARNEHAGEN

Måltida i barnehagen er eit viktig innslag i barnehagekvardagen. Maten og drikka som blir servert i barnehagen utgjer ein betydeleg del av barnas daglege kosthald.

Maten i barnehagen, anten det er matpakke eller den er laga i barnehagen, er difor av stor viktigheit for barnas utvikling og helse.

Barnehagen har ansvar for å legge til rette for måltid som fremmer barnas helse og gjev dei gode kosthaldsvanar.

Me er pålagt å følgje Sosial- og helsedirektoratet sine nasjonale retningslinjer for mat og måltid i barnehagen.

I retningslinjene frå helsedirektoratet nemnast 15 punkt som barnehagane skal ta omsyn til ved måltida. Me tek med eit utval av dei me spesielt vil vektleggje i Skattebøl barnehage:

2. Barnehagen bør sette av god tid til kvart måltid, minimum 30 minutt, slik at barna får i seg tilstrekkeleg med mat.

4. Barnehagen bør ha maksimum 3 timar mellom kvart måltid. Nokre barn, særleg dei yngste, kan ha behov for å ete oftare.

6. Barnehagen bør leggje til rette for eit godt fungerande og triveleg ete-miljø. Ei triveleg og hyggeleg stemning rundt bordet kan fremje appetitten og lysten på variert mat. Måltida kan også ha ein pedagogisk funksjon ved at barna får lære gode kostvanar, god bordskikk og øve seg i sosiale spelereglar som gjeld i eit større fellesskap (t.d. vente på tur, sende til kvarandre, dele med andre osv.)

9. Maten bør varierast over tid og gje varierte smaksopplevingar. Eit variert utval av mat utviklar også barnas smak og dei lærer noko om mangfaldet som finnast av mat. Ved å variere utvalet av matvarer vil ein lettare sikre at barna får i seg alle næringsstoffa.

12. Drikke til måltidene bør vere skumma mjølk eller lett-mjølk.

15. Dei fleste markeringar og feiringar bør gjennomførast utan servering av søt og feit mat og søt drikke.

VELKOMEN TIL SKATTEBØL BARNEHAGE!